

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МОЛОДІ

Дем'яненко Анатолій Миколайович,
аспірант кафедри соціальної роботи,
соціальної педагогіки та дошкільної освіти
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
e-mail: demianenko_anatolyi@mdpu.org.ua

***Анотація.** У статті порушено проблему навчання і виховання підлітків. Розглянуто підходи до визначення сутності поняття «ціннісні орієнтації» та проблему виміру даного поняття для українських підлітків. Проведено аналіз теоретичних праць вітчизняних та зарубіжних з питання проблеми формування ціннісних орієнтацій підлітків.*

Ключові слова: підлітки, цінності, ціннісні орієнтації, правове виховання.

Keywords: teenager, values, value orientations, legal education.

Важливо навчати і виховувати молодь, щоб вона хотіла і могла створювати щасливі сім'ї, знала закони Біблії і впроваджувала їх в своє життя [3]. В Україні це є важливим з огляду на кількість нещасливих сімей, цивільних шлюбів, рівень кар'єризму та прагнення насамперед власних задоволень [2].

Сьогодні освіта в Україні, як один із соціокультурних і духовних явищ, вступила у новий етап свого розвитку, пов'язаного зі зміною менталітету суспільства і особистості, зміна ціннісних орієнтацій не є тільки в молодому, а й у старшому поколінні. Пошук нових пріоритетів йде в основному в двох напрямках: по шляху формування традиційних українських цінностей, які мають надлюдський зміст, і в напрямку західних цінностей, пов'язаних з розширенням і вдосконаленням сфери буття. Особисте ставлення до останнього має зна-

чний вплив, з властивим західному суспільству егоїзмом і раціоналізмом, ізоляції від себе і проблем, з орієнтацією чисто на інтелектуальні і матеріальні цінності – без належної турботи про духовні цінності. Аналогічні тенденції з'являються сьогодні і в українській реальності. Поряд з відкритим новітніми можливостями (наприклад, свобода совісті, відкритість суспільства, багатопартійність, публічність і т.д.) в Україні почали зростати негативні явища притаманні «споживчому суспільству». Більшість вразливих до негативних впливів, через відсутність утворення ідеологічними позиціями, стали діти, підлітки, молодь, яка піддалася впливу «ринка», малоцінних зразків масової культури, кримінальної структури, деструктивні паби.

Не маючи підтримки молоді люди втратили зовнішню підтримку (сім'ї, школи, молодіжні громадські організації,

здорові неформальні асоціації), оскільки українське суспільство тривалий час перебувало у стані плутанини: старі соціалістичні ідеї повністю заперечені, а західні конструкції через особливості українського менталітету, не працювали, таким чином нова система цінностей не була знайдена. Разом з тим, стає все більш очевидним, що незважаючи на всю складність сучасної ситуації, система української освіти, зберегла свою життєстійкість завдяки, перш за все, християнським цінностям, закладених в його зміст.

Побудова правової держави та громадянського суспільства в Україні передбачає суттєве підвищення правосвідомості та правової культури усіх суб'єктів суспільних відносин, оскільки без них неможливо побудувати таку державу і суспільство [1, с. 207].

Протягом останніх років прийнято ряд нормативно-правових актів, спрямованих на удосконалення законодавства у сфері захисту прав дітей, поліпшення стану превентивної та профілактичної роботи, створення ефективної системи виправлення та ресоціалізації неповнолітніх, які перебувають у конфлікті із законом. Насамперед слід відзначити схвалені та затверджені Президентом України, Кабінетом Міністрів України стратегії і програми, серед яких Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року; Стратегія державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року; Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року; Державна соціальна програма “Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН

про права дитини” на період до 2021 року; план дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року; Державна цільова соціальна програма “Молодь України” на 2016-2020 роки.

Таким чином, для зниження рівня впливу правопорушень та мінімізації факторів формування протиправної поведінки дітей необхідно запровадити цілісну систему заходів, що включатиме забезпечення дієвого правосуддя, соціально-виховні та реабілітаційні програми для неповнолітніх, які перебувають у конфлікті із законом, профілактичні та освітні програми, адресні соціальні послуги, що можуть допомогти дитині набути навичок з розв'язання соціальних, побутових проблем, створення можливостей для навчання керувати власною поведінкою та виваженого ставлення до своїх вчинків, професійного розвитку та налагодження стосунків у сім'ї та громаді.

Література:

1. Дем'яненко А.М. До проблеми умов формування правової свідомості в підлітків у процесі роботи громадського об'єднання / А.М. Дем'яненко // Науковий вісник мелітопольського державного педагогічно університету. Серія: педагогіка. – Вип. № 2 (19) – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В. 2017, С. 203-208.
2. Реформація: успіх Європи і шанс для України: колективна монографія за редакцією Романа М. Шеремети та Ольги Романенко / Р. М. Шеремета, О. Романенко, В. Л. Сміт [та ін.]; Університет менедж. Освіти. – К.: Самміт-Книга, 2017. – 256с.:іл.
3. Сіданіч І. Л., Кислашко О. П. Християнська педагогіка К: Духовна вісь, 2015